

до саморозвитку й оволодіння комплексом знань, умінь, навичок та якостей, зокрема: взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу, комунікувати; працювати в команді; шукати і опрацьовувати необхідну інформацію, оцінювати, порівнювати, доповнювати і засвоювати її; приймати рішення у нестандартних ситуаціях; створювати умови для творчості, оперативно приймати рішення; критично оцінювати наслідки своїх рішень, вчитися на власних помилках.

Список використаних джерел

1. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. О.М. Коберника, Г.В. Терещука. Тернопіль Умань, 2007. 208с.
2. Локшина, О.І. Зарубіжна старша профільна школа: структурна організація, зміст освіти, підходи до оцінювання //Рід. шк. 2004. №4. С. 65-67.
3. Методика організації проектної діяльності старшокласників з технологій: метод. посіб. для вчителів, навч. прогр., варіат. Модулі / А.І. Терещук, С.М. Дятленко. Київ : Літера ЛТД, 2010. 128 с.
4. Пометун, О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. Київ : Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
5. Терещук А.І. Технологічна підготовка учнів старшої школи: теорія і методика : монографія. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2013. 288 с.

ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Олійник О.І.

кандидат педагогічних наук,

Комунальний заклад

«Покровський педагогічний фаховий коледж»,

м. Покровськ

Реформування освіти в Україні спрямоване на пошук шляхів оновлення теоретичних і методичних засад підготовки майбутніх учителів, зокрема трудового навчання та технологій, з метою підвищення якості вітчизняної освіти. У сучасних соціально-економічних умовах у змісті

технологічної освіти мають бути закладені компоненти, що сприяють розвитку у здобувачів навичок пізнавальної, прогностичної, конструктивно-перетворюючої, пошуково-евристичної, оцінно-селективної, інтеграційної і інших видів діяльності [6, 141]. Вихід на ці пріоритети дає можливість досягнення головної мети – формування у майбутніх учителів трудового навчання належного рівня соціальної зрілості, освіченості, достатніх для забезпечення компетентності та автономності особистості, її самостійності у різних сферах життєдіяльності.

Наразі основним призначенням освітньої галузі «Технології», що входить до базисного навчального плану закладів загальної середньої освіти, є формування технічно, технологічно освіченої людини, підготовленої до життя й активної предметно-перетворювальної діяльності шляхом набуття нею життєво необхідних компетентностей у сфері сучасних технологій та здатності застосовувати їх у різних галузях практичної діяльності [2, 88].

Формування й розвиток переважної більшості ключових компетентностей учнів, задекларованих у Концепції «Нова українська школа», досить ефективно відбувається саме у процесі технологічної освіти – на уроках трудового навчання (технологій), гуртках технологічного профілю тощо [1, 37]. Тому виконання означеного завдання повністю залежить від рівня фахової компетентності вчителя, здатного приймати оптимальні рішення у різноманітних педагогічних ситуаціях і ефективно діяти на основі засвоєних знань, сформованих умінь та цінностей, а також набутого досвіду діяльності.

Відповідно, вирішення цього завдання неможливе без володіння вчителем фаховими компетентностями щодо організації технологічної підготовки учнів, використання ним нових, сучасних педагогічних технологій і методів навчання, що забезпечують формування в учнів технологічного творчого мислення, усвідомлення ними інформаційно-технологічної картини сучасного світу.

Вимоги до компетентностей та обов'язкових результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначають освітні стандарти. Проєкт Державного стандарту базової середньої освіти України – спеціальність 014 Середня освіта (014.10 Трудове навчання і технології) метою технологічної освітньої галузі визначає формування ключових та проєктно-технологічних компетентностей, розвиток системного і критичного мислення, готовності засобами дизайну змінювати навколишній світ без заподіяння йому шкоди,

здатності до підприємливості, партнерської взаємодії; використання техніки і технологій для культурного й національного самовираження [4].

Особливу роль у цьому відіграють проєктні технології навчання, які забезпечують вироблення системного уявлення про зміст і значення організації практичної діяльності на всіх етапах проєктно-технологічного ланцюжка – від формулювання ідеї до її реалізації [5, 229].

Цілком зрозуміло, що здобуття навичок до використання проєктних технологій у навчальній діяльності повинно забезпечуватися на всіх етапах підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, що має забезпечити усвідомлене опанування студентами цілісної культури організації проєктно-технологічної діяльності, розвиток у них здатності до генерування ідей та їх критичного аналізу, самостійного прийняття рішень, формування власної думки, комунікації та взаємодії в процесі вирішення спільних завдань, що є важливою педагогічною проблемою сучасної технологічної освіти [3].

Другою проблемою, на нашу думку, є факт неспроможності змісту освітньої галузі «Технології» забезпечити підготовку майбутнього вчителя на рівні вимог розвитку сучасного інформаційного суспільства. Причиною цього є відставання у внесенні відповідних змін до навчальних планів і програм підготовки вчителів трудового навчання та технологій від темпів розвитку і впровадження у виробництво новітніх технологій, які ґрунтуються на досягненнях наноелектроніки, використанні новітніх електронних систем і мереж, засобів програмування та робототехніки.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема підготовки вчителів технологій, обізнаних у сфері електроніки, конструювання та розроблення програм керування автоматизованими системами.

Вирішенню обох зазначених педагогічних проблем якнайефективніше сприяє широке використання у процесі підготовки вчителів трудового навчання та технологій методу проєктів конструкторсько-технологічного спрямування із застосуванням знань, умінь і навичок зі сфери новітніх технологій. Такий підхід дає змогу ефективно формувати ключові фахові компетентності в майбутніх учителів та залучати їх до пошукової науково-дослідницької діяльності, мотивувати їх пізнавальну діяльність, розвивати їхні творчі здібності.

Таким чином, у результаті вивчення, аналізу та власного багаторічного досвіду підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій у педагогічному коледжі вважаємо перспективними наступні напрями розвитку технологічної освіти.

1. Усвідомлення громадськістю, державними структурами важливості предмета «Трудове навчання» («Технології») як загальноосвітнього, важливого для підготовки молоді до роботи у сфері матеріального виробництва, що вимагає: збільшення кількості годин на його опанування на всіх рівнях загальної середньої освіти; включення до шкільних навчальних планів як обов'язкового предмета «Креслення» з уведенням елементів комп'ютерної графіки з метою формування графічної грамотності учнів як основи їхньої проєктно-технологічної діяльності та як потужного засобу орієнтації учнів на архітектурні, дизайнерські, інженерні та інші професії; осучаснення матеріально-технічного забезпечення технологічної галузі.

2. Спрямування наукових досліджень на розроблення нового змісту технологічної освіти на наукових засадах: орієнтування змісту технологічної освіти на виклики науково-технічного прогресу та пріоритетних галузей виробництва (робототехніка, машини-автомати, вітрові та сонячні електростанції тощо).

Отже, перспективними напрямками підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій у педагогічному коледжі вважаємо:

- наближення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій до вимог професійної педагогічної діяльності в Новій українській школі;
- посилення фундаменталізації підготовки, спрямованої на формування у здобувачів освіти здатності до самостійного набуття знань, освоєння новітніх технологій;
- упровадження в освітній процес підготовки фахівців у педагогічних коледжах інноваційних методів та технологій навчання (проблемне, проєктне навчання, кейс-технологія, STEM-технологія та ін.);
- створення сучасної матеріально-технічної бази, здатної забезпечити ефективну підготовку майбутніх учителів трудового навчання та технологій у коледжах (сучасне лабораторне устаткування, інтерактивні дошки, 3D-принтери тощо);
- з урахуванням професійного спрямування старшої школи передбачення можливості отримання професії (або декількох суміжних) під час навчання в коледжах, що посилить мотивацію абітурієнтів до вступу і підвищить соціальну захищеність випускників.

Таким чином, у вдосконаленні технологічної освіти необхідна, перш за все, наступність на всіх рівнях навчання, що сприятиме поступовому та неперервному оволодінню системою технологічних знань, практичних умінь і технологічних якостей, а це, у свою чергу, забезпечать у подальшому

результативність професійної підготовки. Крім того, урахування процесів, що сьогодні відбуваються у світовій і вітчизняній освіті, потребує розроблення інноваційних підходів до теоретичних та методичних засад підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій у закладах фахової передвищої педагогічної освіти.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія освіти. Відповід. ред. В.Г.Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1040 с.
2. Коберник О.М. Теоретико-методичні засади компетентнісного підходу в технологічній освіті. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2014. Вип. 37. С. 85-91.
3. Матяш Н.В. Психологія проєктної діяльності школярів в умовах технологічної освіти. За ред. В.В Рубцова. 2019. 286 с.
4. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти: проєкт Постанови КМУ від 2020 р. м.Київ. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-proponuye-dlya-gromadskogoobgovorenn-ya-proyekt-derzh-avnogo-standartu-bazovoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення: 20.04.2020).
5. Стещенко В.В. Основні підходи до визначення змісту і структури технологічної освіти в Україні. Наукові записки Бердянського держ. пед. унту. Серія: Педагогічні науки. 2014. Вип. 1. С. 226-231.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБ-КВЕСТ У ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Борисенко Н.А.

кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка, м. Глухів

Основними напрямками розвитку інформаційного суспільства в Україні є створення загальнодоступних електронних інформаційних ресурсів, підвищення ефективності навчального процесу шляхом впровадження і масового поширення інформаційних технологій. Це підтверджується прийняттям низки законодавчих і підзаконних актів вищих органів